

Sectio - keizersnede

Mevrouw

Binnenkort wordt u opgenomen in het ziekenhuis voor een keizersnede, ook sectio genoemd. Wij zullen al het nodige doen om uw verblijf zo aangenaam mogelijk te maken.

Tijdens uw verblijf geven wij u de nodige informatie over de verzorging van moeder en kind.

Om uw verblijf al wat te kunnen voorbereiden, wordt u deze brochure aangeboden. U vindt er enkele nuttige tips en inlichtingen. Uiteraard kan met al uw vragen ook steeds bij ons terecht.

We wensen u alvast een aangenaam verblijf op de kraamafdeling.

het gynaecologisch-verloskundig team

Vorbereiding: avond voor de sectio

Aanmelden om 16.00u

U meldt zich eerst aan via de dienst onthaal en opname in de centrale hal. Houdt uw e-ID of ISI+-kaart en gegevens over uw hospitalisatieverzekering klaar.

Daarna begeeft u zich naar de verpleegeenheid materniteit op de 3de verdieping en meldt u zich aan het bureau van de materniteit. U geeft er bepaalde administratie documenten af, zoals uw opnamevignetten en identiteitskaart, nodig voor de geboorteaangifte.

Kort na de opname volgt een bloedafname en een controle van parameters (temperatuur, polsslag, bloeddruk).

De anesthesist komt langs voor een gesprek en neemt nota van de gegevens die belangrijk zijn in het kader van de geplande verdoving (bv. allergieën, vorige ingrepen, enz.).

De operatiestreek wordt geschoren. Dit omvat de buikstreek tot boven de navel, de dijstreek en het schaamhaar.

Gedurende een half uur wordt een monitor aangeschakeld om de harttonen van de baby('s) en eventuele contracties van de baarmoeder te registreren.

Bij stuitligging wordt een echo gemaakt.

Opmerking

In overleg met de gynaecoloog kan u ook 's morgens opgenomen worden. Dit kan enkel als de nodige onderzoeken (bloedafname) vooraf hebben plaatsgevonden.

Wat hoort u te weten

Er wordt gevraagd om na middernacht niets meer te eten of te drinken.

Contactlenzen kunnen niet gedragen worden tijdens de ingreep (een bril kan wel meegenomen worden).

Ook juwelen, tandprothesen en nagellak moeten verwijderd worden.

De dag van de sectio

Vorbereiding

U ontvangt een *operatiehemd* en *steunkousen* (preventie flebitis) om aan te trekken. U kan, indien u dit heeft, uw steunkousen van thuis meebrengen. De temperatuur, polsslag, bloeddruk en harttonen en bewegingen van de baby worden gecontroleerd. Er wordt een *infuus* geprikt in de arm. Net voor u naar het operatiekwartier wordt gebracht, krijgt u voorbereidende (maagbeschermende) medicatie.

Er verloopt ongeveer een uur tussen de aankomst in het operatiekwartier en het begin van de ingreep.

De verdoving wordt in de operatiezaal geplaatst. Indien de ingreep onder algemene verdoving plaatsvindt, moet er met de anesthesist worden afgesproken of uw partner aanwezig mag zijn. Bij een plaatselijke verdoving (rachi) is dit altijd mogelijk.

Er wordt ook een blaassonde geplaatst. De urine vloeit nu af in een collecteerzak die bevestigd is aan de zijkant van uw bed. Deze sonde wordt normaal gezien de dag na de ingreep tijdens de ochtendverzorging verwijderd.

Uw partner wacht intussen in het verloskwartier. Hij/zij en de vroedkundige kleden zich juist voor de ingreep om (operatiepak, muts, masker, overschoenen) en komen vervolgens naar het operatiekwartier.

Mits toestemming van de gynaecoloog en de anesthesist mag er gefotografeerd of gefilmd worden tijdens de sectio.

De ingreep zelf

Wij proberen om bij een geplande keizersnede steeds het principe van de 'gentle' of 'natural' sectio toe te passen waarbij we een natuurlijke bevalling zoveel mogelijk proberen na te bootsen. Voorwaarden hiervoor zijn dat de toestand van de moeder en het kind het toelaten en dat de sectio gebeurt onder locoregionale verdoving of ruggenprik.

Enmaal de gynaecoloog aan de ingreep begint is de baby meestal binnen de 10 minuten geboren. Er wordt gewerkt met een afdekdoek met doorzichtig venster dat wordt geopend als de baby uit de buik komt. De geboorte van de baby kan doorheen het luik in het operatiedoek worden gevolgd. De vroedkundige let op het geboorteuur en neemt de baby aan in een steriele doek. De baby wordt dan getoond en na een kleine knuffel gaat de baby even naar de kinderarts voor het eerste onderzoek.

Opvang van de baby

Bij een keizersnede is er altijd een kinderarts aanwezig. De kinderarts staat klaar voor het eerste onderzoek van de baby in het lokaal naast de operatiezaal. Indien de kinderarts het nodig acht, wordt de baby opgenomen in de verpleeg-eenheid neonatologie. Vertoont de baby geen problemen, dan wordt hij rechtstreeks op uw borst gelegd. De omgevingstemperatuur in de operatiezaal is een comfortabele 22°C wat afkoeling van de baby voorkomt.

Naast een goede omgevingstemperatuur, worden er ook constant voorverwarmde doeken op de baby gelegd om deze voldoende warm te houden.

Indien de baby dit wil, kan reeds borstvoeding gegeven worden in de operatiezaal of de recoveryruimte. De vroedkundige blijft bij u om u en de baby te observeren en te helpen.

Wordt dit alles voor de mama wat te veel, dan kan het huid-huid contact overgenomen worden door de partner.

Na de ingreep

Na de ingreep verblijft u ter observatie in de ontwaakruimte, ook recoveryruimte genoemd. Na toestemming van de anesthesist mag u terug naar de verpleegeenheid. De duur van de recovery kan zeer wisselend zijn.

Enmaal terug in de verpleegeenheid

Hier wordt u verder geobserveerd en gecontroleerd.

- *Pijn:* U krijgt systematisch pijnmedicatie. Is dit niet voldoende, dan mag u dit gerust melden aan de vroedkundige.
- *Bloedverlies en de stand en de hardheid van de baarmoeder.*
- *Temperatuur, polsslag, bloeddruk.*
- *Diurese:* Er wordt nagegaan of u voldoende urine hebt in de collecteerszak, die dan ook regelmatig gelegegd wordt.
- *Infuus:* U krijgt infuus totdat uw darmen terug actief zijn, dit wil zeggen tot u terug flatus (windjes) hebt. Soms laten we het infuus nog wat langer aanwezig om pijnmedicatie toe te dienen.

De baby verblijft de eerste 48 uur na de sectio dicht bij u in een **clip-on-crib**.

Het verblijf

Uw baby

De eerst dagen na de sectio is het voor u moeilijk om uw baby zelf te verzorgen en te voeden. Het flesje en de verzorging van uw baby kan gebeuren door uw partner of door ons. Ook bij de borstvoeding wordt u begeleid en geholpen.

Uw verzorging

Hygiëne

- De eerste dagen krijgt u een bedbad. Douchen mag vanaf het ogenblik dat u zich sterk genoeg voelt om u tot aan de douche te begeven.
- De wonde wordt ontsmet indien nodig (deze is ongeveer 15 cm).
- De blaassonde wordt de dag na de sectio verwijderd. Vanaf dan kan u op de bedpan plassen of met begeleiding op het toilet.

Medicatie

- Vanaf de dag van de sectio krijgt u iedere avond een spuitje onderhuids in de buik om flebitis te voorkomen.
- Op dag 6 mag u opnieuw starten met vitaminen en een ijzerpreparaat die u thuis dan verder neemt gedurende één tot drie maanden.

Kine

- Elke ochtend komt een kinesitherapeut bij u langs. De oefeningen zijn aangepast aan uw toestand.

Wonde

- De wonde wordt ontsmet indien nodig (deze is ongeveer 15 cm).
- De dag van uw ontslag wordt de wonde nog eens verzorgd en worden er afspraken gemaakt voor het verwijderen van de

hechtingen of de haakjes. Soms zijn het resorbeerbare hechtingen, die niet hoeven verwijderd te worden.

- Bij ontslag hoeft er geen verband meer op de wonde en na twee tot drie weken is het aan te raden om het litteken dagelijks in de masseren met bodymelk om het soepel te houden. De vroedkundige aan huis zal samen met u de wondheling verder opvolgen en kan indien nodig contact opnemen met uw gynaecoloog .
- Voor de eerste dagen voorziet u best ruime onderbroeken met een hoge taille. Druk van de elastiek wordt niet goed verdragen op de wonde.
- Het is normaal dat een stukje van de buikstreek gevoelloos is. Het kan ook enkele maanden duren voor het gevoel terugkomt.

Bezoek

De bezoeken lopen dagelijks van 14.00u tot 20.00u. Voor uw partner is het bezoek onbeperkt.

Als het bezoek u toch tijdelijk zwaar valt, aarzel dan niet om een kaartje 'kort bezoek' te vragen om aan de deurpost te bevestigen.

Geboortekaartjes pas na een tweetal dagen versturen, werd door ander keizersnedepatiënten als aangenaam ervaren.

Tip

U kan de bezoeken ook aanpassen op de geboortekaartjes (bv. bezoek van 15.00u tot 19.00u).

Ontslag

Voor een keizersnede wordt een verblijf van vijf nachten gepland.

Bij ontslag ontvangt u een brief met adviezen voor de eerstkomende weken. Daarom is het goed om na te gaan hoe alles praktisch zal verlopen:

- Is uw echtgenoot nog wat thuis?
- Kan u rekenen op zijn hulp of op die van iemand anders?
- Is uw vroedkundige aan huis verwittigd?
- Is het voorafgaande niet mogelijk, dan is tijdelijke kraamhulp geen overbodige luxe. Vraag dit tijdig aan (bij het ziekenfonds of bij het kraamcentrum). De kostprijs voor deze hulp wordt berekend op basis van het inkomen.

De verantwoordelijke vroedkundige komt de dag voor u naar huis vertrekt op de kamer voor een ontslaggesprek.

De gynaecoloog komt elke dag langs op de kamer.

De kinderarts komt uw kindje nogmaals onderzoeken de dag van het ontslag uit het ziekenhuis.

Advies bij ontslag

De **eerste veertien dagen** na ontslag moet u zoveel mogelijk rust nemen: zoals het 'ziekenhuisregime'.

Na 14 dagen mag u licht huishoudelijk werk verrichten, zoals stof afnemen en maaltijden klaarmaken.

Verboden gedurende 6 weken:

- ⤵ tillen van zware lasten, bv. emmers, stoelen, boodschappentas, andere kinderen;
- ⤵ bukken, reiken, bruske bewegingen;
- ⤵ ligbad, zitbad, zwemmen (douche nemen mag wel);
- ⤵ turnen, fietsen, sport;
- ⤵ geslachtsbetrekkingen;
- ⤵ zwaar huishoudelijk werk zoals wassen, strijken, schoonmaken, ramen poetsen, enz.

Trappen bestijgen is toegelaten als dit traag en voorzichtig gebeurt.

Een weinig bloedverlies is normaal de eerste weken.

Na 6 weken moet u terugkomen op raadpleging bij de gynaecoloog.

U moet daarvoor een **afspraak maken**. U doet dat best enkele weken vooraf via het secretariaat op T 050 36 50 81.

algemeen ziekenhuis **sint-lucas** vzw
sint-lucaslaan 29, 8310 brugge > T 050 36 91 11 > F 050 37 01 27
info@stlucas.be > www.stlucas.be

Volg ons op sociale media

www.facebook.com/AZ.Sint.Lucas.Brugge

[@StLucasBrugge](https://twitter.com/StLucasBrugge)

[AZ Sint Lucas Brugge](https://plus.google.com/AZ.Sint.Lucas.Brugge)